

CAPUT I.

DE FIDE, ET SYMBOLO FIDEI.

Quis dicendus est Christianus, atque Catholicus?

Qui baptismatis Sacramento ininitatus *7* ^{Act. 11.} ^{1. Petr. 4.} *Esu Christi veri Dei, atque hominis salutarem doctrinam in ejus Ecclesia profitetur: neque sectis, vel opinionibus ullis ab Ecclesia Catholica alienis adheret.*

Quibus de rebus primùm docendi sunt Christiani?

De Fide, Spe, Charitate, Sacramentis, & Officiis justitiæ Christianæ.

Quid est Fides?

Donum Dei ac lumen, quo illustratus homo ^{Ephes. 2.} ^{Hebr. 12.} *firmiter assentitur omnibus, quæ Deus revelavit, & nobis per Ecclesiam credenda proposuit; sive scripta illa sint, sive non sint.*

Quæ summa est Fidei, seu omnium credendorum?

Symbolum Apostolorum, in duodecim distinctum articulos.

Qui sunt illi duodecim articuli?

Hi videlicet:

Primus.

Credo in Deum Patrem omnipotentem, creatorem cali & terra.

Secundus.

Et in 7 Esu Christum Filium ejus unicum Dominum nostrum.

A 2

Ter-

PARVUS CATECH.

Tertius.

Qui conceptus est de Spiritu Sancto, natus ex
Maria Virgine.

Quartus.

Passus sub Pontio Pilato, crucifixus, mortuus,
& sepultus.

Quintus.

Descendit ad inferos, tertiâ die resurrexit à
mortuis.

Sextus.

Ascendit ad Cœlos, sedet ad dexteram Dei
Patris omnipotentis.

Septimus.

Inde venturus est judicare vivos, & mortuos.

Octavus.

Credo in Spiritum Sanctum.

Nonus.

Sanctam Ecclesiam Catholicam, Sanctorum
communione.

Decimus.

Remissionem peccatorum.

Undecimus.

Carnis resurrectionem.

Duodecimus.

Et vitam eternam. Amen.

Quid sibi vult primus Symboli articulus?

Credo in Deum:

Gen. 1.

Psal. 32.

Ostendit primam in Deitate personam, patrem
scilicet caelestem & aeternum, cui nihil factu im-
possibile sit, vel difficile, qui cœlum & terram, visi-
bilia simul & invisibilia cuncta ex nihilo produxit

CATHOLICORUM.

Et producta usque conservat, Et gubernat summa bonitate, Et sapientiâ.

Quid verò secundus articulus:

Et in Jesum Christum filium ejus?

Commonstrat secundam in Deitate personam, *Matt. 3.*
Jesum Christum scilicet filium Dei naturalem, *Coloss. 1.*
unicum illum, ab aeterno genitum, Et Patri con- *Hebr. 1.*
substantialem, Dominum, ac Redemptorem no- *Luc. 1.*
strum, ut qui nos perditos liberavit. *Act. 10.*

Quid porro tertius:

Qui conceptus est de Spiritu Sancto?

Mysterium proponit Dominicæ Incarnationis: *Matt. 1.*
quia idem Dei filius de caelis descendens humanam *Luc. 1.*
naturam assumpsit: sed modo singulari prorsus, *Joan. 1.*
ut qui conceptus fuit sine Patre, ex virtute Spi- *Isaie 7.*
tus sancti, Et natus ex Maria Virgine illibata.

Quid verò quartus:

Passus sub Pontio Pilato?

Mysterium tractat redemptionis humanae: nam *Isaie 53.*
idem verus Dei filius, secundum humanam illam *Matt. 27.*
naturam assumptam, extrema verè passus est *Joan. 1.*
pro nobis, Et peccatoribus omnibus redimendis.
Unde licet agnus esset sine macula, tamen sub
Pontio Praeside in crucem suffixus, in cruce mor-
tuis, Et deinde sepultus fuit.

Quid autem quintus:

Descendit ad inferos?

Mysterium resurrectionis Christi complectitur, *Joan. 1.*
qui secundum animam quidem patres è limbo li- *Ephes. 4.*
beraturus descendit, tertio verò post mortem die, *2. Cor. 4.*
resumpto corpore, vi propria factus est redivivus.

PARVUS CATECH:

Quid sextus Articulus.

Ascendit ad caelos ?

*Marc. 16. Mystrium affert gloriosa Ascensionis Christi ,
Luc. 21. ut qui post expletum redemptionis nostrae opus ad
Act. 1. Patrem transiit ex hoc mundo, & caelos sua vir-
Ephes. 4. tute triumphator ascendit , atque in ipsa aeterni
Hebr. 3. Patris gloria super omnia est collocatus.*

Quid septimus?

*Inde venturus est iudicare vivos &
mortuos ?*

*Matt. 5. Demonstrat extremum iudicii diem , quando
1. Thef. 4. Christus humana in carne visibilis, rursus de caelo
Rom. 2. descendet , & tremendum aget iudicem omnium
proborum , ac improborum , ac reddet unicuique
secundum opera eius.*

Quid verò octavus:

Credo in Spiritum Sanctum ?

*2. Joan. 5. Exhibet tertiam in trinitate personam , Spiri-
Athan. tum Sanctum , qui ex Patre Filioque procedens ,
in Symb. unus verus , aeternusque Deus est ; & regnat cum
Patre , & Filio : ac proinde cum utroque simul
adoratur , & conglorificatur.*

Quid nonus articulus:

Sanctam Ecclesiam Catholicam ?

*Cant. 4. De Ecclesia docet quatuor nobis esse credenda :
Ephes. 4. primum , Ecclesiam esse unam : nimirum in uno
2. Cor. 6. Spiritu Christi & Esu, in una fide , fideiq; & Sacra-
mentorum doctrina , in uno capite ac rectore uni-
versalis Ecclesiae , Vicario Christi scilicet , ac divi
Petri successore. Secundo , hanc ipsam sanctam
esse : quia cum a Christo capite , & sponso suo*

Chri

CATHOLICORUM.

promoveri cognitionem, timorem, honorem, amorem, & cultum aeternae Majestatis, & quidquid demum ad summi optimique patris gloriam spectat.

Quid secundâ petitione agimus:

Adveniat regnum tuum?

Petimus gloriam regni caelestis, aeternaeque felicitatis nobis donari, ut citò cum Christo in sempiternum regnemus.

Quid tertia:

Fiat voluntas tua?

Petimus Divinae gratiae nobis opem adesse, ut Rom. I. Patris voluntatem in terra, sicut Beati omnes in caelo faciunt, sincerè; alacriter, & constanter adimpleamus.

Quid Quarta:

Panem nostrum quotidianum da nobis hodie?

Petimus suppeditari nobis, quae ad vitam sive corporis, sive animae fovendam, & sustentandam spectant, ut victum, & vestitum, verbum Dei, & Ecclesiae Sacramenta.

Quid quintâ:

Et dimitte nobis debita nostra?

Petimus veniam, & remissionem peccatorum, parati vicissim remittere, quod in nos alii peccaverint.

Quid penultimâ:

Et ne nos inducas in tentationem?

Petimus in hac tanta vitae imbecillitate Divinâ Matt. 4 virtute fulciri, atque adversus Mundum, Carnem, Daemonemque defendi, ne quocumque modo tentationi succumbentes, peccato consentiamus.

Quid

PARVUS CATECH.

Quid septimâ & postremâ petitione:

Sed libera nos à malo?

Petimus Dei benignitatem, quâ ipse nos liberet, & vindicet à miseria tum corporis, tum animæ, sive in hac vita, quoad salutem nostram congruit: sive in futura. Et additur Amen, hoc est, fiat, sive fiet, ut spem, desideriumq; monstremus, accipiendi eas quæ septem his petitionibus continentur.

Quæ summa est priorum orationis hujus petitionum?

Priores quatuor ostendunt, quæ hic bona sperare, ac petere debeamus: inter quæ primum ac summum est, Divinae Majestatis honos & gloria: proximum, nostra felicitas: huic accedit, Deo debita obedientia: postremum est corporis, animæq; sustentatio necessaria. Hac summam continetur prioribus quatuor.

Quæ summa est reliquarum petitionum?

Tres posteriores continent mala, quæ deprecari debeamus: ut sunt peccata, quæ, nisi ope Divinâ protegatur, sua vi ad peccandum nos pertrahunt: ac postremo hujus ac futuræ vitæ calamitates. Docet igitur Dominica precatio & simul & bona petere, & mala deprecari.

Quomodo salutationem Angelicam recitas Virgini Matri?

Inc. I. Ave Maria, gratia plena Dominus tecum, benedicta tu in mulieribus, & benedictus fructus ventris tui Iesus. Sancta Maria, Mater Dei, ora pro nobis peccatoribus, nunc & in hora mortis nostræ, Amen.

Unde

CATHOLICORUM.

Unde hic modus Deiparam Virginem
salutandi profuxit?

*Primum ab exemplo Angeli Gabrielis, & sancte
Elisabethae: deinde ex usu ipso, & consensu
Ecclesiae Catholicae.*

Quem verò fructum adfert haec salutatio?

*Sacrosanctae virginis, & Dominicae Incarna-
tionis gratiam, & aequè salutarem nobis refricat
memoriam: ac praeterea monet, ut gratiosa Vir-
ginis favorem, atque apud Deum intercessionem
nobis conciliemus.*

Quid discimus ex hac salutatione?

*Eximias dotes, ac laudes incomparabilis Vir-
ginis: ut, quod Dei donis, ac virtutibus amplissi-
mis referta: quod eadem Virgo & Mater; quod
inter omnes omnium temporum mulieres benedi-
cta: quod Regis Regum, Christi, Dei, & Domini
nostri parens, ac proinde inventrix gratiae, ac ge-
nitrix vitae nobis extitit.*

CAPUT III.

DE CHARITATE ET DECALOGO.

Quid est Charitas?

Infusa à Deo virtus, quae Deus propter se dili-
gitur, proximus autem propter Deum. Deut. 22.
Luc. 19.

Quot sunt Charitatis praecepta?

*Duo principalia: Diliges Dominum Deum
tuum ex toto corde tuo, & ex tota anima tua, & ex tota mente tua, & ex totis viribus tuis: hoc
est primum, & maximum mandatum. Secundum*

verò